

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В България живеят различни етнически и религиозни общности, всяка със своите характерни особености и традиции. Една от тези етнически общности е на ромите. В Европа техният брой се изчислява на около 10-12 млн.г., като около 5 % от тях се намират в България. Проблемите, свързани с ромите, имат много аспекти и решаването им е твърде сложно. Ситуацията в България се усложнява от обстоятелствата, че тя се нарежда сред страните с най-висок абсолютен брой и относителен дял на роми, от една страна, и от друга – утежненото им социално-икономическо положение, унаследено от миналото.

Основен проблем при оценката на ситуацията на ромския етнос не само в България, но и в останалите европейски държави, е липсата на данни. Една от причините за това се крие в особеностите на ромския етнос, който не е хомогенна етническа група. Ромите са специфична етническа общност, която няма аналог с останалите етнически групи в Европа. Ромската етническа общност е разделена на много различни, а понякога дори противопоставящи се една на друга групи, субгрупи и метагрупови единици със свой собствен етнически и културен облик. Историческите, политическите, икономическите фактори са създали големи различия сред ромите не само в Европа, но и в България. Тези различия се увеличават още повече, имайки предвид различията в езиковите и културните особености. Често възникват трудности при идентификацията на членовете на ромския етнос, който се характеризира със слаби процеси на етническа консолидация и незначително чувство за общо самосъзнание. Но общото отношение на обществото към ромите, изразено в дискриминация, засилва чувството у тях, че принадлежат към една и съща общност. Едва ли би било грешно да се каже, че обединяващият елемент в ромската етническа група е отношението на макрообществото към нея, като по този начин тя формира една отделна социална категория, която има общи проблеми за решаване. Те са свързани с бедността, маргинализацията, изключването им от пазара на труда, сегрегацията в образователната система, трудният достъп до социални услуги, крайните форми на пространствена сегрегация, изключването от правото на упражняване на активна гражданска позиция, нетолерантността, дискриминацията, предразсъдъците, негативни те стереотипи и т.н. Изразът “европейско или транснационално малцинство” отговаря в голяма степен на тяхната същност.

Други проблеми, свързани с неточностите при определянето на броя на ромите в България и Европа, се отнасят до:

- схващането, че защитата на личните данни забранява събирането на информация по етнически признак;
- страхът, че с етническата статистика може да се злоупотребява с цел да навреди на респондентите, и опасността, че може да възникнат